

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Сірій Валерій Анатолійович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Облік витрат на виробництво в промислових підприємствах

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-1-24

назва академічної групи

Харків, 2025 рік

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

Валерій СІРИЙ

підпис здобувача

ІІ здобувача

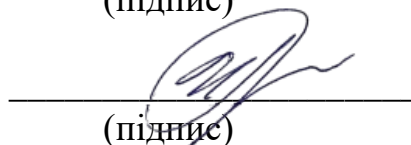
Підсумкова оцінка: 80 (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Інна РУДЕНКО

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Сірій Валерій Анатолійович

ІІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Облік витрат на виробництво в промислових підприємствах

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

18.11.2025 р.

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2025
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2025
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2025
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2025
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2025

Завдання видав

Науковий керівник,
кандидат економічних наук

 Марина МЕЛЬНИЧУК
(підпис)

Завдання отримав

Здобувач

 Валерій СІРИЙ
(підпис) ІІБ здобувача

«14» вересня 2025 р.

«14» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО В ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	5
1.1. Нормативно-правове регулювання обліку витрат на виробництво	5
1.2. Теоретичні засади формування та класифікації виробничих витрат	7
1.3. Методичні аспекти обліку витрат у промисловому виробництві	8
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	10
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34

ВСТУП

В умовах посилення конкурентного середовища та необхідності підвищення ефективності виробничої діяльності промислових підприємств особливого значення набуває система обліку витрат на виробництво. Саме облік виробничих витрат забезпечує керівництво підприємства достовірною інформацією про структуру та динаміку витрат, рентабельність продукції, рівень ресурсомісткості та економічність технологічних процесів. Наявність повної та своєчасної інформації щодо витрат є базою для обґрунтованого управління, формування цінової політики та прийняття стратегічних рішень.

Актуальність теми полягає в тому, що ефективна організація обліку виробничих витрат сприяє оптимізації використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, підвищує результативність виробничої діяльності та конкурентоспроможність підприємства на ринку. Водночас зміни в нормативно-правовому полі, модернізація виробничих процесів і впровадження сучасних облікових технологій потребують постійного вдосконалення методичних підходів до формування інформації про витрати.

Об'єкт дослідження – процес обліку витрат на виробництво на промислових підприємствах.

Предмет дослідження – теоретичні, нормативні та практичні аспекти формування виробничих витрат в системі бухгалтерського обліку.

Мета роботи – дослідження теоретичних положень та практичних методів обліку витрат на виробництво на промислових підприємствах, а також закріплення їх застосування на прикладі розв'язання наскрізної задачі.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Розглянути нормативно-правове забезпечення обліку витрат на виробництво.
2. Проаналізувати теоретичні засади формування та класифікації виробничих витрат.

3. Дослідити методичні особливості ведення обліку витрат у промисловому секторі.

4. Закріпити теоретичні знання шляхом виконання практичної частини: складання початкового балансу, реєстрації господарських операцій, відображення їх на рахунках та складання фінансової звітності.

Результати дослідження можуть бути використані у практичній діяльності підприємств для вдосконалення системи управління витратами, підвищення економічної ефективності виробничих процесів та забезпечення прозорості фінансової звітності.

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО В ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Нормативно-правове регулювання обліку витрат на виробництво

Система бухгалтерського обліку в промисловості функціонує на основі законодавчих актів, які визначають загальні правила формування фінансових показників діяльності підприємств. Ключовим документом виступає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що встановлює єдині вимоги до ведення обліку, забезпечує правовий захист облікової інформації та регламентує відповідальність за її викривлення [7].

Важливе значення має План рахунків бухгалтерського обліку, що задає логіку групування витрат, їх віднесення на відповідні калькуляційні об'єкти та подальше формування собівартості. Для промислових підприємств основними є рахунки класу 9, на яких обліковуються виробничі та операційні витрати.

Вагому роль у формуванні собівартості відіграє П(С)БО 16 «Витрати», яке чітко визначає склад прямих витрат, перелік статей загальновиробничих витрат, порядок їх розподілу. П(С)БО 9 «Запаси» описує методи оцінки сировини та матеріалів при вибутті: ФІФО, середньозважена собівартість, ідентифікована вартість.

На практиці підприємства дедалі частіше переходять на міжнародні стандарти фінансової звітності, серед яких визначальними у сфері витрат є IAS 2 та IAS 16. Їх відмінність полягає в тому, що МСФЗ менш жорстко регламентує деталізацію витрат і допускає ширший професійний підхід бухгалтера до обрання методів калькулювання.

Податкове законодавство також здійснює вплив на систему обліку витрат, оскільки формування собівартості безпосередньо пов'язане з розрахунком фінансового результату та оподаткованого прибутку. Наразі облік має

відповідати одночасно вимогам бухгалтерського і податкового права, що посилює потребу у внутрішніх регламентах підприємства.

В умовах цифрової трансформації економіки актуальними стають нормативні акти щодо електронних первинних документів, автоматизованих ERP-систем, аудиту, що впливають на якість даних про витрати. Взаємодія обліку з технологічними та управлінськими системами є вже необхідністю, а не перспективою.

Отже, нормативно-правове забезпечення створює базу для єдності методологічних підходів в обліку, однак існує потреба в подальшому зближенні національних та міжнародних стандартів, що підвищить інвестиційну привабливість українських промислових компаній.

1.2. Теоретичні засади формування та класифікації виробничих витрат

Витрати у виробництві відображають використання ресурсів, необхідних для створення продукції. Економічна природа витрат полягає у перетворенні вартості матеріальних і трудових ресурсів на нову вартість продукції.

Правильне визначення витрат дозволяє[6]:

- оцінити реальну собівартість виробів;
- виявити неприбуткові напрямки діяльності;
- контролювати перевитрати ресурсів;
- формувати обґрунтовану політику цін.

Для промислових підприємств особливого значення набуває класифікація витрат, яка забезпечує можливість управління ними. Найпоширеніші ознаки класифікації:

- за економічним змістом: матеріали, заробітна плата, енергія, амортизація;
- за функціональним призначенням: виробничі, адміністративні, збутові;
- за залежністю від обсягу виробництва: змінні й постійні витрати;

- за способом калькулювання: прямі та загальновиробничі;
- за періодичністю виникнення: одноразові та поточні витрати.

Для промислового сектора характерна значна питома вага загальновиробничих витрат, що включають утримання обладнання, ремонт, енергозабезпечення, охорону праці. Невірний вибір бази їх розподілу спричиняє викривлення собівартості продукції, а значить і ціни[3].

Наукові підходи до управління витратами активно розробляються і за кордоном. Методології:

- ABC-costing (калькулювання залежно від споживання ресурсів діяльностями);
- Standard-costing (порівняння фактичних витрат зі стандартами);
- Kaizen-costing (постійне зниження витрат у виробництві);
- Direct-costing (аналіз маржинального прибутку).

Українські підприємства поступово адаптують ці системи, однак їх впровадження стримує недостатній рівень цифровізації та висока вартість автоматизації.

Ефективне управління витратами можливе лише за умови системного підходу, де бухгалтерський облік, планування, контролінг та економічний аналіз функціонують узгоджено.

1.3. Методичні аспекти обліку витрат у промисловому виробництві

Ефективність методики обліку витрат значною мірою залежить від правильно організованого документування виробничих процесів. Кожна операція підтверджується первинними документами: лімітно-забірними картами, актами списання матеріалів, таблицями обліку робочого часу, маршрутними листами, накладними на передачу у виробництво. Вони є підставою для віднесення витрат на відповідні рахунки. Нечітка організація

документообігу призводить до помилок у калькулюванні та зниження достовірності фінансової звітності[8].

У промисловому секторі поширене калькулювання за замовленнями та за процесами. Перше застосовується тоді, коли продукція виготовляється за індивідуальними характеристиками (машинобудування, металообробка), друге – у масовому виробництві (харчова, хімічна промисловість). Вибір методу калькулювання напряму впливає на способи узагальнення витрат, формування собівартості та аналітичних можливостей бухгалтерського обліку.

Дедалі частіше підприємства орієнтуються не лише на відображення фактичних витрат, а й на управління витратами. У цьому контексті значення набувають[3]:

- бюджетування витрат, яке дозволяє формувати очікувані показники собівартості;
- аналіз відхилень, що допомагає виявляти причини перевитрат;
- контролінг, який поєднує облік, планування й управлінські рішення.

У сучасному виробництві значну частину становлять енергетичні, ремонтні та витрати на технічне обслуговування обладнання, тому важливим напрямом є впровадження обліку витрат за центрами відповідальності – цехами, бригадами, лініями. Це дозволяє персонально оцінювати результати та відповідальність керівників підрозділів[14].

Зростає роль цифрових технологій:

- автоматизація процесів зчитування витрат у реальному часі,
- інтеграція бухгалтерського обліку з виробничими сенсорами,
- використання штрих-кодування та RFID для контролю запасів,
- застосування модульних ERP-систем для синхронного планування й обліку.

Такі підходи забезпечують точність і оперативність відображення витрат, а також створюють умови для прогнозування собівартості та моделювання сценаріїв виробництва ще до фактичного споживання ресурсів.

РОЗДІЛ 2.
ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

2.1. Складання початкового балансу підприємства на 01.01.2024 р. формування активів і зобов'язань; відображення статей у формі №1

Таблиця 2.1 Форма – №1 – Баланс (фінансова звітність)

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

станом на 01 січня 2024 року, тис. грн

АКТИВ	Сума
Необоротні активи	
Основні засоби (залишкова вартість)	342,50
Нематеріальні активи	85,07
Разом необоротні активи	427,57
Оборотні активи	
Запаси (матеріали, МШП, НВ, ГП, товари)	113,29
Дебіторська заборгованість	2,12
Каса	6,63
Рахунок у банку	691,27
Разом оборотні активи	813,31
Усього активів	1 240,88
ПАСИВ	Сума
Власний капітал	
Статутний капітал	636,00
Нерозподілений прибуток	40,76
Разом власний капітал	676,76
Довгострокові зобов'язання	
Довгострокові кредити банку	530,00
Поточні зобов'язання	
Короткострокові кредити	5,30
Розрахунки з постачальниками	11,24
Розрахунки з бюджетом	2,84
Розрахунки зі страхування	3,65
Розрахунки з оплати праці	10,60
Підзвітні особи	0,49
Разом поточні зобов'язання	34,12
Усього пасивів	1 240,88

1. Розрахунок статей балансу

Таблиця 2.2 – Необоротні активи

Стаття	Формула	Сума, тис. грн
Основні засоби (залишкова вартість)	469,70 – 127,20	342,50
Нематеріальні активи (залишкова)	90,69 – 5,62	85,07
Усього необоротних активів		427,57

2.2. Відкриття синтетичних рахунків та перенесення залишків

Дт	Рахунок 10 «Основні засоби»	Кт
	Сальдо на початок: 469 700 грн	
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець	

Рис.2.1. Рахунок бухгалтерського обліку 10 «Основні засоби»

Дт	Рахунок 13 «Знос основних засобів»	Кт
		Сальдо на початок: 12720 грн
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис.2.2. Рахунок бухгалтерського обліку 13 «Знос основних засобів»

Дт	Рахунок 12 «Нематеріальні активи»	Кт
Сальдо на початок: 90690 грн		
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець		

Рис.2.3. Рахунок бухгалтерського обліку 12 «Нематеріальні активи»

Дт	Рахунок 133 «Знос нематеріальних активів»	Кт
		Сальдо на початок: 5620 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис.2.4. Рахунок бухгалтерського обліку 133 «Знос нематеріальних активів»

Дт	Рахунок 20 «Виробничі запаси»	Кт
Сальдо на початок: 6490 грн		
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець		

Рис.2.5. Рахунок бухгалтерського обліку 20 «Виробничі запаси»

Дт	Рахунок 22 «МШП»	Кт
Сальдо на початок: 1260 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис. 2.6. Рахунок бухгалтерського обліку 22 «МШП»

Дт	Рахунок 23 «Незавершене виробництво»	Кт
Сальдо на початок: 400 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис.2.7. Рахунок бухгалтерського обліку 23 «Незавершене виробництво»

Дт	Рахунок 26 «Готова продукція»	Кт
Сальдо на початок: 45600 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис.2.8. Рахунок бухгалтерського обліку 26 «Готова продукція»

Дт	Рахунок 28 «Товари»	Кт
Сальдо на початок: 59540 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис. 2.9. Рахунок бухгалтерського обліку 28 «Товари»

Дт	Рахунок 30 «Каса»	Кт
Сальдо на початок: 5650 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис. 2.10. Рахунок бухгалтерського обліку 30 «Каса»

Дт	Рахунок 31 «Поточний рахунок»	Кт
Сальдо на початок: 691270 грн		
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець		

Рис. 2.11. Рахунок бухгалтерського обліку 31 «Поточний рахунок»

Дт	Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками»	Кт
		Сальдо на початок: 11240 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис. 2.12. Рахунок бухгалтерського обліку 63 «Розрахунки з постачальниками»

Рис. 2.15. Рахунок бухгалтерського обліку 65 «Розрахунки зі страхування»

Дт	Рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці»	Кт
		Сальдо на початок: 10600 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис.2.16. Рахунок бухгалтерського обліку 66 «Розрахунки з оплати праці»

Дт	Рахунок 372 «Підзвітні особи»	Кт
Сальдо на початок: 490 грн		
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець		

Рис. 2.17. Рахунок бухгалтерського обліку 372 «Підзвітні особи»

Дт	Рахунок 40 «Статутний капітал»	Кт
		Сальдо на початок: 636000 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис. 2.18. Рахунок бухгалтерського обліку 40 «Статутний капітал»

Дт	Рахунок 44 «Нерозподілений прибуток»	Кт
		Сальдо на початок: 40760 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис. 2.19. Рахунок бухгалтерського обліку 44 «Нерозподілений прибуток»

Дт	Рахунок 50 «Довгострокові позики банків»	Кт
		Сальдо на початок: 530000 грн
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець

Рис. 2.20. Рахунок бухгалтерського обліку 50 «Довгострокові позики банків»

Дт Рахунок 60 «Короткострокові кредити банків» Кт

	Сальдо на початок: 5300 грн
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець

Рис. 2.21. Рахунок бухгалтерського обліку 60 «Короткострокові кредити банків»

2.3. Журнал реєстрації господарських операцій за січень 2024 р.

Таблиця 2.3 – Перелік господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Розрахунок
1	Надійшли виробничі запаси (матеріали)	7 200	ПДВ = $7\,200 \times 20/120 = 1\,200$; без ПДВ = 6 000
2	Податковий кредит з ПДВ	1 200	Результат з опер. 1
3	Надійшли МШП	600	ПДВ = $600 \times 20/120 = 100$; без ПДВ = 500
4	Податковий кредит з ПДВ (МШП)	100	Результат з опер. 3
5	Використано матеріали у виробництві	1 500	– (сума задана)
6	Нарахована зарплата робітникам осн. виробництва	7 200	Сума відповідно до варіанта 16
7	Утримано ПДФО	1 296	$7\,200 \times 18\% = 1\,296$
8	Утримано військовий збір	108	$7\,200 \times 1,5\% = 108$
9	Нарахувати на заробітну плату єдиний соц. внесок	1 584	$7\,200 \times 22\% = 1\,584$
10	Сплачено податок з доходів фізичних осіб	1 296	= утримання ПДФО (опер. 7)
11	Сплачено військовий збір	108	= утримання ВЗ (опер. 8)
12	Сплачено ЄСВ	1 584	= операція 9
13	До каси отримано зарплату до видачі	5 796	$7\,200 - (1\,296 + 108)$
14	Видано підзвіт кошти на МШП	1 500	– сума задана
15	Придбані основні засоби (верстат) у постачальника	2 400	ПДВ = $2\,400 \times 20/120 = 400$; без ПДВ = 2 000
16	Податковий кредит з ПДВ за ОЗ	400	з опер. 15
17	Нараховано транспортні витрати на	1 000	Постачальник – неплатник ПДВ

	доставку ОЗ		
18	Введено в експлуатацію основний засіб	3 000	2 000 + 1 000

Продовження таблиці 2.3

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Розрахунок
19	Нараховано знос ОЗ виробничого призначення	21 000	– задано
20	Нараховано знос ОЗ загальновиробничого призначення	1 000	– задано
21	Списано загальновиробничі витрати	1 000	= сумі зносу опер. 20
22	Нараховано знос адмін. ОЗ	2 000	– задано
23	Передано готову продукцію із виробництва на склад	31 284	1 500 + 7 200 + 1 584 + 21 000
24	Списано на фінрезультат фактичну собівартість реалізованої продукції	31 284	= собівартість (операція 23)
25	Списано на фінрезультат адміністративні витрати	2 000	= знос адмін. ОЗ (операція 22)
26	Нараховано податок на прибуток	23 888,88	(166 000 – 31 284 – 2 000) × 18%
27	Списано податок на прибуток на фінрезультат	23 888,88	= операція 26
28	Закриття рахунку 79 «Фінансові результати»	108 827,12	Приб. після опод. = 132 716 – 23 888,88
29	Перераховано нерозподілений прибуток до статутного капіталу	9 000	За умовою для варіантів 2–10

Таблиця 2.4 – Журнал реєстрації господарських операцій

Варіант №16

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Тип балансових змін
		Дт	Кт		
1	Надійшли матеріали від постачальника	201	631	6 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
2	Податковий кредит з ПДВ за матеріали	641	631	1 200	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
3	Надійшли МШП від постачальника	22	631	500	Збільшення активу, збільшення пасиву (IV тип)
4	Податковий кредит з ПДВ за МШП	641	631	100	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
5	Списано матеріали у виробництво	23	201	1 500	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
6	Нарахована зарплата працівникам основного виробництва	23	66	7 200	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)

Продовження таблиці 2.4

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Тип балансових змін
7	Утримано ПДФО із зарплати	66	641	1 296	Зменшення активу, Збільшення пасиву (I тип)
8	Утримано військовий збір	66	642	108	Зменшення активу, Збільшення пасиву (I тип)
9	Нараховано ЄСВ на зарплату	23	651	1 584	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
10	Сплачено ПДФО	641	311	1 296	Зменшення активу, Зменшення пасиву (II тип)
11	Сплачено військовий збір	642	311	108	Зменшення активу, Зменшення пасиву (II тип)
12	Сплачено ЄСВ	651	311	1 584	Зменшення активу, Зменшення пасиву (II тип)
13	Отримано зарплату до видачі в касу	301	311	5 796	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
14	Видано кошти під звіт	372	301	1 500	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
15	Придбано основний засіб (без ПДВ)	152	631	2 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
16	Податковий кредит з ПДВ за ОЗ	641	631	400	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
17	Транспортні витрати на купівлю ОЗ	152	685	1 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
18	Введено основний засіб в експлуатацію	104	152	3 000	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
19	Нараховано знос виробничих ОЗ	23	131	21 000	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
20	Нараховано знос загальновиробничих ОЗ	91	131	1 000	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
21	Списано загальновиробничі витрати	23	91	1 000	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
22	Нараховано знос адміністративних ОЗ	92	131	2 000	Збільшення активу, Зменшення активу

					(III тип)
--	--	--	--	--	-----------

Продовження таблиці 2.4

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Тип балансових змін
23	Оприбуткована готова продукція	26	23	31 284	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
24	Реалізована готова продукція покупцю	361	701	166 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
25	Податкове зобов'язання з ПДВ	701	643	27 666,67	Зменшення активу, Збільшення пасиву (I тип)
26	Списано собівартість реалізації	901	26	31 284	Збільшення активу, Зменшення активу (III тип)
27	Списано дохід на фінансовий результат	701	791	166 000	Зменшення активу, Збільшення власного капіталу (III тип)
28	Списано собівартість на фінансовий результат	791	901	31 284	Переміщення в межах власного капіталу (III тип)
29	Перераховано прибуток у статутний капітал	44	40	9 000	Зменшення власного капіталу, збільшення власного капіталу (II тип)

2.4. Відображення господарських операцій на рахунках

Дт	Рахунок 10 «Основні засоби»	Кт
	Сальдо на початок: 469 700 грн	
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	30000	Сальдо на кінець 472700

Рис. 2.22. Рахунок бухгалтерського обліку 10 «Основні засоби»

Дт	Рахунок 131 «Знос основних засобів»	Кт
		Сальдо на початок: 12720 грн
		21000
		1000
		2000
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 36720

Рис. 2.23. Рахунок бухгалтерського обліку 13 «Знос основних засобів»

Дт	Рахунок 201 «Матеріали»	Кт
		Сальдо на початок: 6490 грн
	+60000	1500
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець 10990	

Рис. 2.24. Рахунок бухгалтерського обліку 201 «Матеріали»

Дт	Рахунок 22 «МШП»	Кт
		Сальдо на початок: 1260 грн
	+500	1500
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець 260	

Рис.2.25. Рахунок бухгалтерського обліку 22 «МШП»

Дт	Рахунок 23 «Незавершене виробництво»	Кт
Сальдо на початок: 400 грн		
1500		
7200		
1584		
21000		
1000		31284
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець 900		

Рис. 2.26. Рахунок бухгалтерського обліку 23 «Незавершене виробництво»

Дт	Рахунок 26 «Готова продукція»	Кт
Сальдо на початок: 45600 грн		
+31284		
		31284
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
Сальдо на кінець 45600		

Рис.2.27. Рахунок бухгалтерського обліку 26 «Готова продукція»

Дт	Рахунок 30 «Каса»	Кт
Сальдо на початок: 5650 грн		
+5796		1500
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець 9946		

Рис. 2.28. Рахунок бухгалтерського обліку 30 «Каса»

Дт	Рахунок 28 «Товари»	Кт
Сальдо на початок: 59540 грн		
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець		

Рис. 2.29. Рахунок бухгалтерського обліку 28 «Товари»

Дт	Рахунок 31 «Поточний рахунок»	Кт
Сальдо на початок: 691270 грн		
5796		1296 108 1584
ОБОРОТИ		
Сальдо на кінець 682486		

Рис. 2.30. Рахунок бухгалтерського обліку 31 «Поточний рахунок»

Дт	Рахунок 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Кт
		Сальдо на початок: 11240 грн
		11240
1200		6000
100		500
400		2000
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 18140

Рис.2.31. Рахунок бухгалтерського обліку 63 «Розрахунки з постачальниками»

Дт	Рахунок 361 «Розрахунки з покупцями»	Кт
166000		
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець 166000	

Рис. 2.32. Рахунок бухгалтерського обліку 361 «Розрахунки з покупцями»

Дт	Рахунок 641 «Розрахунки за податками»	Кт
		Сальдо на початок: 2840 грн
1296		1296 1200 100 400
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 1700

Рис.2.33. Рахунок бухгалтерського обліку 641 «Розрахунки за податками» (ПДФО + ПДВ)

Дт	Рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці»	Кт
		Сальдо на початок: 10600 грн
1296 108		7200
ОБОРОТИ		ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 16396

Рис. 2.34. Рахунок бухгалтерського обліку 66 «Розрахунки з оплати праці»

Рахунок 642 «Розрахунки за обов'язковими зборами»	
Дт	Кт
1108	108
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
Сальдо на кінець	
0	

Рис. 2.35. Рахунок бухгалтерського обліку 642 «Розрахунки за податками» (Військовий збір)

Рахунок 643 «Податкові зобов'язання з ПДВ»	
Дт	Кт
	27666,67
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець
	27666,67

Рис. 2.36. Рахунок бухгалтерського обліку 643 «Податкові зобов'язання з ПДВ»

Рахунок 651 «Розрахунки зі страхування»	
Дт	Кт
(ЄСВ)	
1584	1584
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
Сальдо на кінець	
0	

Рис. 2.37. Рахунок бухгалтерського обліку 651 «Розрахунки зі страхування» (ЄСВ)

Дт Рахунок 701 «Дохід від реалізації продукції» Кт

166000	166000
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
Сальдо на кінець 0	

Рис. 2.38. Рахунок бухгалтерського обліку 701 «Дохід від реалізації продукції»

Дт Рахунок 91 «Загальновиробничі витрати» Кт

1000	1000
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
Сальдо на кінець 0	

Рис. 2.39. Рахунок бухгалтерського обліку 91 «Загальновиробничі витрати»

Дт Рахунок 92 «Адміністративні витрати» Кт

2000	2000
ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
Сальдо на кінець 0	

Рис. 2.40. Рахунок бухгалтерського обліку Рахунок Рахунок 92 «Адміністративні витрати»

Дт	Рахунок 791 «Фінансові результати»	Кт
31284		166000
2000		
25171,2 – податок на прибуток		
107544,8 – податок списано		
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
	Сальдо на кінець	
	0	

Рис. 2.41. Рахунок бухгалтерського обліку 791 «Фінансові результати»

Дт	Рахунок 40 «Статутний капітал»	Кт
		Сальдо на початок: 636000 грн
		9000
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 645000

Рис. 2.42. Рахунок бухгалтерського обліку 40 «Статутний капітал»

Дт	Рахунок 44 «Нерозподілений прибуток»	Кт
9000		Сальдо на початок: 40760 грн
		107544,8
	ОБОРОТИ	ОБОРОТИ
		Сальдо на кінець 139304,8

Рис. 2.43. Рахунок бухгалтерського обліку 44 «Нерозподілений прибуток»

2.5. Складання оборотної відомості за синтетичними рахунками

Таблиця 2.5 – Оборотна відомість за синтетичними рахунками

Рахунок	Сальдо на 1 число		Обороти за місяць		Сальдо на кінець	
	Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
10 «Основні засоби»	469700	–	3000	–	472700	–
12 «Нематеріальні активи»	90690	–	–	–	90690	–
20 «Матеріали»	6490	–	6000	1500	10990	–
22 «МШП»	1260	–	500	1500	260	–
23 «Незавершене виробництво»	400	–	31584	31084	900	–
26 «Готова продукція»	45600	–	31284	31284	45600	–
28 «Товари»	59540	–	–	–	59540	–
30 «Каса»	5650	–	5796	1500	9946	–
31 «Поточний рахунок»	691270	–	–	8784	682486	–
36 «Покупці»	–	–	166000	–	166000	–
372 «Підзвітні особи»	–	–	1500	–	1500	–
131 «Знос ОЗ»	–	12720	–	24000	–	36720
133 «Знос НМА»	–	5620	–	–	–	5620
631 «Постачальники»	–	11240	–	6500	–	1740
641 «Податки (ПДВ, ПДФО)»	–	–	1296	2400	–	1104
642 «Військовий збір»	–	–	108	108	–	–
643 «ПЗ з ПДВ»	–	–	–	27666.67	–	27666.67
651 «ЄСВ»	–	–	1584	1584	–	–
66 «Розрахунки з ОП»	–	10600	1296	7200	–	16604
91 «Загальновиробничі витрати»	–	–	1000	1000	–	–
92 «Адміністративні витрати»	–	–	2000	2000	–	–
701 «Дохід від реалізації»	–	–	–	166000	–	–
901 «Собівартість реалізації»	–	–	31284	31284	–	–
791 «Фінансові результати»	–	–	166000	166000	–	–
40 «Статутний капітал»	–	636000	–	9000	–	645000
44 «Нерозподілений прибуток»	–	40760	–	107544.8	–	148304.8
50 «Довгострокові кредити»	–	530000	–	–	–	530000
60 «Короткострокові кредити»	–	5300	–	–	–	5300

2.6. Складання фінансової звітності підприємства на 01.02.2024 р.

Таблиця 2.6 – Форма №1. Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 01 лютого 2024 року

Підприємство: Група_Прізвище

Адреса: Харківська обл., м. Дергачі, вул. Залізнична, 9

Код ЄДРПОУ: 12345678

Вид діяльності: виробнича

Стаття	На 01.02.2024
I. Необоротні активи	
Основні засоби (472,7 – 36,72)	436,0
Нематеріальні активи (90,69 – 5,62)	85,1
Разом необоротні активи	521,1
II. Оборотні активи	
Виробничі запаси (10,99 + 0,26 + 0,90 + 45,6 + 59,54)	117,3
Дебіторська заборгованість (36 рах.)	166,0
Каса	9,9
Поточний рахунок	682,5
Підзвітні особи	1,5
Разом оборотні активи	977,2
Усього активів	1 498,3
Стаття	На 01.02.2024
I. Власний капітал	
Статутний капітал	645,0
Нерозподілений прибуток	148,3
Разом власний капітал	793,3
II. Довгострокові зобов'язання	
Довгострокові кредити	530,0
III. Поточні зобов'язання	
Короткострокові кредити	5,3
Постачальники	17,7
Податки та збори (641+642+643)	39,5
Розрахунки з оплати праці	16,4
Разом поточні зобов'язання	78,9
Усього пасивів	1 498,3

Таблиця 2.7 – Форма №2. Звіт про фінансові результати
за січень 2024 року (тис. грн)

Показник	Сума
Чистий дохід від реалізації (701 – ПДВ)	166,0 – 27,67 = 138,3
Собівартість реалізованої продукції (901)	31,3
Валовий прибуток	107,0
Адміністративні витрати (92)	2,0
Фінансовий результат від операційної діяльності	105,0
Податок на прибуток (≈18%)	25,2
Чистий прибуток	79,8

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі проведено комплексне дослідження теоретичних і практичних аспектів організації бухгалтерського обліку витрат на виробництво промислового підприємства. В межах теоретичного аналізу встановлено, що формування витрат ґрунтується на вимогах національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Плану рахунків, що забезпечує єдині підходи до визнання, оцінки й відображення витрат у фінансовій звітності. Наукові джерела акцентують увагу на необхідності удосконалення системи збирання та аналізу інформації про витрати як інструмента управлінського контролю.

Практичний модуль дав можливість застосувати набуті знання з реєстрації господарських операцій, ведення синтетичного обліку, формування собівартості продукції, визначення фінансового результату та складання фінансової звітності. За результатами виконаних розрахунків встановлено, що підприємство є прибутковим, а структура балансу відповідає принципу фінансової рівноваги. Це підтверджує дієвість облікової системи та її здатність відображати реальний економічний стан підприємства.

Отже, організація обліку витрат на промисловому підприємстві відіграє ключову роль у забезпеченні достовірної фінансової інформації, необхідної для контролю за ресурсами, визначення собівартості, планування виробничої діяльності та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Подальший розвиток обліку витрат пов'язаний із впровадженням сучасних цифрових технологій та вдосконаленням методів внутрішнього контролю, що сприятиме підвищенню економічної ефективності виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Мінфіну України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
2. П(С)БО 9 «Запаси» : Наказ Мінфіну України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
3. П(С)БО 16 «Витрати» : Наказ Мінфіну України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
4. План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція щодо його застосування : Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Мазаракі А. А., Литвиненко Я. В. Сучасні підходи до управління витратами підприємства. Ефективна економіка, 2021, № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/81.pdf
7. Дибя М. І., Степура М. М. Облік та аналіз витрат виробництва: проблеми і шляхи удосконалення. Фінанси України, 2022, № 5. URL: https://finukr.org.ua/?page_id=2523
8. Бібрік О. В. Бухгалтерський облік витрат на підприємствах реального сектору економіки. Вісник КНТЕУ, 2020, № 2. URL: <https://visnik.knute.edu.ua/files/2020/02/07.pdf>
9. Голов С. Ф., Кірейцев Г. Г. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку. Бухгалтерський облік і аудит, 2023, № 4. URL: <https://boa.gov.ua>
10. Кірдан О. В. Методичні підходи до калькулювання собівартості продукції. Економіка та держава, 2021, № 11. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5354>

11. Гордієнко Н. І. Облік витрат: сучасні зміни та виклики. Бухгалтерський облік і аудит, 2022, № 10. URL: <https://boa.gov.ua>
12. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. Житомир : ПП «Рута», 2020. 640 с.
13. Губачова О. О. Формування інформації про витрати в системі управління. Причорноморські економічні студії, 2023, № 68. URL: http://bses.in.ua/journals/2023/68_2023/
14. Завгородня Т. О. Облік виробничих запасів: проблемні питання. Економіка і суспільство, 2022, № 35. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2328>
15. Листопад Н. В. Облік та аналіз собівартості продукції: проблеми практики. Ефективна економіка, 2020, № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8432>
16. Атамас П. Й. Управлінський облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 368 с.